

Conferința Internațională

**„PROCESUL CIVIL ȘI EXECUTAREA SİLITĂ.
TEORIE ȘI PRACTICĂ”**

International Conference

**„CIVIL LAWSUIT AND LEGAL ENFORCEMENT.
THEORY AND PRACTICE”**

COMITETUL ȘTIINȚIFIC INTERNAȚIONAL

Sergiu BAIEȘ – Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Radu CATANĂ – Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, România
Lucian CHIRIAC – Universitatea „Petru Maior” din Tg. Mureș, România
Romulus GIDRO – Universitatea „Petru Maior” din Tg. Mureș, România
Ioan GÂNFĂLEAN – Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România
Ioan LEȘ – Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, România
Florea MĂGUREANU – Universitatea Româno-Americană din București, România
Cristian MIHEȘ – Universitatea din Oradea, România
Valentin MIRIȘAN – Universitatea din Oradea, România
Gheorghe NEAGU – Universitatea „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova
Evelina OPRINA - Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București, România
Veaceslav PÂNZARI – Universitatea „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova
Dan POPESCU – Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, România
Ioan SABĂU – POP – Universitatea „Petru Maior” din Tg. Mureș, România
Gyorgy STOIKA – University of Miskolc, Ungaria
Daniel – Mihai ȘANDRU – Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”
din București, România
Barbu VLAD – Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București, România

COMITETUL DE ORGANIZARE

PREȘEDINTE

Eugen HURUBĂ

SECRETARI AI CONFERINȚEI

Andrea KAJCSA
Maria Cristina GIUNCA

MEMBRI

Adrian Vasile BOANTĂ
Marin Cornel COTFAS
Ioan LAZĂR
Brîndușa MARIAN
Radu OLTEANU

Roxana Maria ROBA
Olimpiu A. SABĂU-POP
Attila SARIG
Szabolcs SZEKELY
Daniela VALEA

Camera Executorilor Judecătorești Tîrgu Mureș
Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș
Facultatea de Științe Economice, Juridice și Administrative
Centrul de Cercetare pentru Drept și Științe Umaniste
Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești – Republica Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Drept

Conferința Internațională

**„PROCESUL CIVIL
ȘI EXECUTAREA Silită.
TEORIE ȘI PRACTICĂ”**

27 - 29 august 2015
Tîrgu Mureș, România

Coordonator (editor):
dr. Eugen HURUBĂ

Universul Juridic
București
-2015-

Legal Bailiff's Chamber of Tîrgu Mureş
„Petru Maior” University of Tîrgu Mureş
Faculty of Economic, Legal and Administrative Sciences
Legal and Humanities Research Center
National Association of Judicial Bailiffs - Republic of Moldova
„Alec Russo” State University of Bălţi
Law Faculty

International Conference

**„CIVIL LAWSUIT
AND LEGAL ENFORCEMENT.
THEORY AND PRACTICE”**

August 27th – August 29st 2015
Tîrgu Mureş, Romania

Coordinators (publisher):
Ph.D. Eugen HURUBĂ

Universul Juridic
Bucureşti
-2015-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PROCESUL CIVIL ȘI EXECUTAREA SILITĂ. TEORIE ȘI PRACTICĂ.

Conferință internațională (2015 ; Tîrgu Mureș)

Conferința internațională "Procesul civil și executarea silită. Teorie și practică"

: 27-29 august 2015, Tîrgu Mureș, România / coord.: dr. Eugen Hurubă. - București :

Universul Juridic, 2015

ISBN 978-606-673-682-4

I. Hurubă, Eugen (coord.)

347.952(498)(063)

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

CONTRIBUȚII LA STUDIUL REGLEMENTĂRILOR INTERNE REFERITOARE LA PRESTAȚIA COMPENSATORIE ÎN CAZ DE DIVORȚ

Prof. univ. dr. **Teodor BODOAȘCĂ**
Universitatea „Dimitrie Cantemir” din Tîrgu Mureș

Drd. **Anett CSAKANY**
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Rezumat:

De inspirație franceză, instituția juridică a „prestației compensatorii” a fost introdusă în sistemul de drept român, cu titlu de noutate absolută, prin Legea nr. 287/2009 privind Codul civil (art. 290-295).

Ideea acestui studiu ne-a fost sugerată, mai ales, de lipsa unor abordări doctrinare aprofundate și a unei practici juridice conturate în legătură cu problematica teoretică și practică a prestației compensatorii. Acesta este principalul motiv pentru care studiul de față se dorește a fi o „bază de pornire” pentru viitoarele reacții doctrinare și jurisprudențiale pe această temă.

În ordine cronologică, „prestația compensatorie” este analizată sub aspectul condițiilor, modului și formelor de stabilire, garanțiilor privind executarea acesteia, modificării și încetării ei. De asemenea, acolo unde va fi cazul, vom fundamenta propuneri de lege ferenda pentru eliminarea eventualelor inadvertențe legislative în legătură cu regimul juridic al prestației compensatorii.

Cuvinte cheie: prestație compensatorie, noțiune, natură juridică, regim juridic.

1. Preliminarii

În premieră absolută pentru sistemul de drept român, art. 390-395 C. civ. reglementează „prestația compensatorie” în caz de divorț. Această inedită instituție juridică este varianta sintetizată a dispozițiilor art. 270-281 C. civ. fr¹.

În condițiile art. 390 și urm. C. civ., prestația compensatorie are semnificația obligației fostului soț pârât, vinovat exclusiv de desfacerea căsătoriei, de a compensa, la cerere, dezechilibrul semnificativ produs de divorț în condițiile de viață ale fostului soț reclamant.

În context, facem precizarea că Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil² nu cuprinde dispoziții speciale cu privire la prestația compensatorie. Pe cale de consecință, este incident principiul general, prevăzut de art. 39 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, pentru materia divorțului. Astfel, în temeiul acestuia, „dispozițiile Codului civil privind divorțul se aplică fără a se deosebi între căsătoriile încheiate înainte sau după intrarea sa în vigoare”. Deci, în cauzele de divorț, dacă hotărârea este pronunțată după data de 1 octombrie 2011, indiferent dacă cererea de divorț a fost introdusă la instanța de judecată înainte sau după această dată, se poate solicita și obține prestație compensatorie.

¹ Art. 270-281 C. civ. fr. au fost introduse prin Legea nr. 75-617 din 11 iulie 1975 (publicată în Jurnalul Oficial din 12 iulie 1975 și intrată în vigoare la data de 1 ianuarie 1976). Codul civil francez este disponibil la adresa web: <http://www.adminet.com/code...>.

² Legea nr. 71/2011 a fost publicată în M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011.

2. Noțiune, natura și condițiile prestației compensatorii

În înțelesul curent din limba română modernă, termenul „prestație” are sensul de „muncă de scurtă durată (de obicei gratuită) efectuată, de regulă, pentru lucrări de interes public” sau „sumă de bani care reprezintă contravaloarea (neefectuată) a acestei munci”³. În schimb, termenul „compensatoriu” are înțelesul de ceva care înlocuiește sau completează ceva insuficient cu altceva sau, pur și simplu, „echilibrează”⁴. Deci, în limbajul comun, „prestația compensatorie” înseamnă „un aport din partea unei persoane pentru a echilibra ceva”.

În schimb, potrivit art. 390 alin. (1) C. civ., „în cazul în care divorțul se pronunță din culpa exclusivă a soțului pârât, soțul reclamant poate beneficia de o prestație care să compenseze, atât cât este posibil, un dezechilibru semnificativ pe care divorțul l-ar determina în condițiile de viață ale celui care o solicită”. În context, facem precizarea că art. 390 alin. (1) C. civ. este echivalentul art. 270 C. civ. fr.

Dispozițiile art. 390 alin. (1) C. civ. presupun unele observații particulare.

În primul rând, cererea de prestație compensatorie este inadmisibilă în cazul divorțului prin acordul soților, indiferent că este pronunțat de instanța de judecată sau constatat de ofițerul de stare civilă ori notarul public. Într-adevăr, textul analizat se referă la „soțul pârât”, respectiv la „soțul reclamant”, calității procesuale întâlnite numai în cazul divorțului pentru „motive temeinice”, a „divorțului cerut de unul dintre soți, după o separare de fapt care a durat cel puțin 2 ani” și a „divorțului pentru motive de sănătate”.

De asemenea, cererea de prestație compensatorie este inadmisibilă în situația în care instanța de judecată, în condițiile art. 379 alin. (1) teza a II-a C. civ., constată „culpa comună” a soților în destrămarea căsătoriei. Concluzia se impune, întrucât textul analizat se referă explicit și categoric la „culpa exclusivă a soțului pârât”.

De principiu, se pune problema dacă cererea de prestație compensatorie este admisibilă în cazul în care divorțul este pronunțat din „culpa soțului reclamant”. Astfel, potrivit art. 379 alin. (2) teza I C. civ., „în ipoteza prevăzută la art. 373 lit. c), divorțul se pronunță din culpa exclusivă a soțului reclamant”. Este vorba despre divorțul pronunțat la „cererea unuia dintre soți, după o separare în fapt care a durat cel puțin 2 ani”. În opinia noastră, chiar dacă există identitate de rațiune, răspunsul este negativ pentru simplul motiv că art. 379 alin. (2) teza I C. civ. se referă la „culpa exclusivă a soțului reclamant”, iar art. 390 alin. (1) impune *expressis verbis* și fără alternativă condiția „culpei exclusive a soțului pârât”.

În sfârșit, considerăm că, în actuala redactare a art. 390 alin. (1) C. civ., cererea de prestație compensatorie este inadmisibilă în cazul în care „soțul pârât” introduce „cererea reconvențională”, care este admisă, iar cererea de divorț a soțului reclamant este respinsă. Într-adevăr, în cererea reconvențională a soțului pârât, soțul reclamant nu devine pârât și invers, soțul pârât nu devine reclamant. Astfel, cu titlu general, art. 209-210 C. pr. civ., consacrate „cererii reconvenționale”, se referă la „pârâtul” și „reclamantul” din cererea principală, fără să le schimbe „calitatea procesuală”. Aceiași situație normativă există și în cazul cererii reconvenționale în materie de divorț, conform art. 916 C. pr. civ.

Neîndoielnic, această soluție normativă este „discriminatorie” pentru soțul pârât, motiv pentru care sugerăm intervenția legiuitorului pentru modificarea art. 390 alin. (1) C. civ. Eventual, acest text ar trebui să se refere generic la „fostul soț din a cărui vină exclusivă s-a pronunțat divorțul”.

³ A se vedea *Dicționarul explicativ al limbii române (Dex)*, ed. a II-a, apărut sub egida Academiei Române – Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998, p. 844.

⁴ *Idem*, p. 202.

În al doilea rând, chiar dacă art. 390 alin. (1) se referă numai la „culpă”, fiind omisă, deci, „intenția”, a fortiori, acesta este incident și în situațiile în care soluția a divorțului s-a produs datorită unor fapte săvârșite cu intenție de către soțul pârât. De fapt, cu titlu general, în acest sens sunt dispozițiile art. 16 alin. (4) C. civ. În concret, potrivit acestui text, „atunci când legea condiționează efectele juridice ale unei fapte de săvârșirea sa din culpă, condiția este îndeplinită și dacă fapta este săvârșită cu intenție”. Oricum, pentru eliminarea interpretărilor diverse pe această temă, sugerăm legiuitorului ca, *de lege ferenda*, să se refere generic la „vina” sau „vinovăția” soțului.

În al treilea rând, prestația compensatorie are „caracter facultativ”, atât pentru fostul soț reclamant, cât și pentru instanța de judecată. Astfel, textul art. 390 alin. (1) C. civ. prevede că „soțul reclamant poate beneficia de o prestație compensatorie” (s.n. – *T.B.*). Soluția sugerată de art. 390 alin. (1) C. civ. este în consens cu „principiul disponibilității”, specific procesului civil.

În al patrulea rând, așa cum rezultă fără echivoc din denumirea ei, în principal, rolul acestei prestații este „compensatoriu”, adică de completare a resurselor materiale ale soțului reclamant, astfel încât, după divorț, acesta să aibă, pe cât posibil, condiții de viață similare cu cele avute în timpul căsătoriei.

Sub acest aspect, prestația compensatorie se deosebește esențial de „obligația legală de întreținere”, al cărui rol este de a asigura cele necesare traiului soțului divorțat, aflat în nevoie din pricina unei incapacități de muncă survenite înainte de căsătorie ori în timpul căsătoriei, conform art. 389 C. civ. Deci, în principiu, obligația de întreținere nu are rol compensatoriu, de înlăturare a dezechilibrului produs de divorț în condițiile de viață ale soțului reclamant, ci de a-i asigura acestuia cele necesare traiului (hrană, locuință, îmbrăcăminte, îngrijire etc.).

De asemenea, prestația compensatorie se deosebește radical și de „despăgubirile” pe care soțul nevinovat de divorț le poate cere soțului vinovat în condițiile art. 388 C. civ. De fapt, acest text prevede explicit că, „distinct de dreptul la prestația compensatorie prevăzut la art. 390, soțul nevinovat, care suferă un prejudiciu prin desfacerea căsătoriei, poate cere soțului vinovat să îl despăgubească [teza I] (s.n. – *T.B., A.C.*)⁵. Instanța de tutelă soluționează cererea prin hotărârea de divorț” (teza a II-a). În același sens sunt și dispozițiile art. 919 alin. (1) lit. d) C. pr. civ. Evident, pentru acordarea despăgubirilor este necesar să fie întrunite condițiile generale ale răspunderii civile delictuale prevăzute de art. 1357 C. civ. (existența unui prejudiciu material sau moral, a unei fapte ilicite, a legăturii de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu și a vinovăției autorului faptei ilicite, precum și inexistența vreunei cauze exoneratorii de răspundere) și condiția specială stipulată de art. 388 C. civ. (soțul care solicită despăgubiri să nu fie vinovat de divorț).

În subsidiar, pentru soțul pârât, prestația compensatorie are și „rol sancționator”. Numai astfel se explică de ce legiuitorul a optat pentru obligarea acestuia la prestația compensatorie doar în situația în care divorțul a fost pronunțat exclusiv din vina acestuia.

Contrar exprimării din text, prestația nu „compensează un dezechilibru”, ci resursele materiale de care este lipsit soțul reclamant urmare divorțului și care, evident, determină „dezechilibrul” între condițiile de viață ale acestuia din timpul căsătoriei și cele de după divorț. Finalmente, prestația compensatorie are ca finalitate menținerea, pe cât posibil, a echilibrului între condițiile de viață pe care soțul reclamant le-a avut în timpul căsătoriei și cele pe care le are după divorț.

⁵ Observăm că, spre deosebire de art. 390, care se referă la „culpa” soțului pârât, art. 388 C. civ. are în vedere „vinovăția” în desfacerea căsătoriei. Neîndoielnic, exprimarea corectă este cea prevăzută de art. 388 C. civ. Într-adevăr, termenul „vinovăție” este generic, incluzând intenția și culpa. Evident, soluția a divorțului poate fi determinată atât de fapte săvârșite cu intenție, cât și din culpă.

Sub acest aspect, rolul prestației compensatorii nu poate fi de a menține „unitatea familială”, întrucât, evident, urmare divorțului, familia încetează să mai existe.

În *al cincilea rând*, „restabilirea echilibrului” se realizează în raport cu „condițiile de viață” pe care soțul reclamant le-a avut „în timpul căsătoriei” și, nicidecum prin raportare la alte criterii, precum condițiile de viață ale fostului soț pârât după divorț. Într-adevăr, sub acest aspect, observăm că textul analizat se referă exclusiv la „condițiile de viață” ale celui care solicită prestația compensatorie determinate de divorț.

În *al șaselea rând*, „dezechilibrul” produs în „condițiile de viață”⁶ trebuie să fie „semnificativ”, adică precis și important⁷. Pe cale de consecință, nu justifică cererea de prestație compensatorie un dezechilibru „ipotetic” și „lipsit de importanță”. Oricum, după cum just s-a observat în doctrină, fiind o chestiune de fapt, instanța de judecată va aprecia, de la caz la caz, dacă dezechilibrul este sau nu semnificativ.

În context, apreciem că, în lipsa unei dispoziții legale contrare, dovada dezechilibrului semnificativ este supusă principiului de drept comun în materie de probațiune [*actori incubit (onus) probatio*], stipulat de art. 249 C. pr. civ. Pe cale de consecință, sarcina probei privind existența dezechilibrului și caracterului lui semnificativ incumbă soțului reclamant. Fiind vorba despre o situație de fapt, sunt admisibile orice mijloace de probă.

În *al șaptelea rând*, compensarea trebuie să se realizeze „atât cât este posibil”, ceea ce înseamnă că instanța de judecată nu-l poate obliga pe soțul pârât la o înlăturare a dezechilibrului *ad litteram* sau „sută la sută”, indiferent de nivelul posibilităților lui materiale.

În *al optălea rând*, pentru acordarea prestației compensatorii, nu este necesar ca dezechilibrul să fie „actual”, adică să se fi produs deja, fiind suficientă iminenta lui producere. Într-adevăr, textul analizat se referă la dezechilibrul semnificativ pe care divorțul „l-ar determina” în condițiile de viață ale celui care solicită prestația compensatorie.

În *al nouălea rând*, dezechilibrul semnificativ în condițiile de viață trebuie să fie determinat exclusiv de „divorț”. Pe cale de consecință, nu este îndreptățit la prestație compensatorie fostul soț reclamant al cărui dezechilibru în condițiile lui de viață este determinat de alte cauze, care nu sunt determinate nemijlocit de divorț, precum traiul parazitar sau risipirea averii.

În *al zecelea rând*, față de referirea textului la „condițiile de viață” fără să facă distincție în legătură cu „natura” condițiilor, dezechilibrul privește atât aspectele materiale (hrană, îmbrăcăminte, locuință, îngrijire etc.), cât și cele spirituale (educație, agrement etc.).

În *al unsprezecelea rând*, potrivit art. 390 alin. (2) C. civ., prestația compensatorie se poate acorda numai în cazul în care căsătoria a durat cel puțin 20 de ani. Această durată de timp relativ mare a căsătoriei are rolul de a descuraja căsătoriile conjuncturale, încheiate doar din interes patrimonial.

În legătură cu durata prevăzută de art. 390 alin. (2) C. civ., de principiu, se pune problema dacă cerința este îndeplinită și în acele situații în care cei 20 de ani rezultă din însumarea duratelor a două sau mai multe căsătorii dintre reclamant și pârât. În opinia noastră, răspunsul este negativ, întrucât textul se referă la „căsătoria” care „a durat cel puțin 20 de ani”. Altfel spus, este vorba despre o singură căsătorie, cu o durată de cel puțin 20 de ani.

⁶ Unii autori au în vedere dezechilibrul în „nivelul de trai” (în acest sens, a se vedea Fl. Baias, *Căsătoria*, în *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, de Fl. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 425). Evident, între „condițiile de viață” și „nivelul de trai” nu poate fi pus semnul egalității de semnificație juridică. Astfel, în timp ce expresia „condițiile de viață” include atât aspectele materiale, cât și cele spirituale ale vieții, „nivelul de trai” vizează, în principiu, doar pe cele materiale. Altfel spus, prima expresie reprezintă generalul, iar ultima specialul.

⁷ Pentru înțelesul termenului „semnificativ”, a se vedea *Dex*, p. 975.

Cât privește „momentul încheierii căsătoriei” acesta este, potrivit art. 289 C. civ. „momentul în care, după ce ia consimțământul fiecăruia dintre viitorii soți, ofițerul de stare civilă îi declară căsătoriți”. În schimb, căsătoria este „desfăcută” la data la care hotărârea de divorț a rămas definitivă, conform art. 382 alin. (1) C. civ.

Evident, pentru cazul analizat, nu pot fi incidente dispozițiile art. 382 alin. (2) și (3) C. civ., privind „momentul desfacerii căsătoriei” în situația în care acțiunea de divorț este continuată de moștenitorii soțului reclamant, respectiv în cazul divorțului prin acordul soților pe cale administrativă sau prin procedură notarială.

În *al doisprezecelea rând*, prestația compensatorie are caracter patrimonial. Într-adevăr, concluzia este lipsită de orice echivoc, deoarece prestația compensatorie este reglementată de Codul civil printre efectele patrimoniale ale divorțului (art. 385-395). Pe cale de consecință, indiferent de „natura dezechilibrului”, prestația compensatorie constă într-o sumă de bani sau în uzufructul unor bunuri aparținând soțului pârât. De fapt, sub acest aspect, sunt lipsite de echivoc dispozițiile art. 392 C. civ.

În *al treisprezecelea rând*, prestația compensatorie are caracter subsidiar, în sensul că, potrivit art. 390 alin. (3) C. civ., fostul soț, care beneficiază de ea, nu poate cere fostului său soț și pensie de întreținere în condițiile art. 389 C. civ.

În *al paisprezecelea rând*, prestația compensatorie are caracter *intuitu personae*. Astfel, în temeiul art. 395 C. civ., aceasta încetează prin decesul unuia dintre soți, prin recăsătorirea soțului creditor, precum și atunci când acesta obține resurse de natură să îi asigure condiții de viață asemănătoare celor din timpul căsătoriei.

3. Stabilirea, forma, cuantumul, modificarea și stingerea prestației compensatorii

Potrivit art. 391 alin. (1) C. civ., „prestația compensatorie nu se poate solicita decât odată cu desfacerea căsătoriei”. Deci, cererea de prestație compensatorie are natura unei cereri accesorii, care poate fi atașată doar cererii de divorț. De fapt, art. 919 C. pr. civ., sub denumirea marginală „cereri accesorii și incidentale”, prevede, printre altele, că, la cerere, instanța de divorț se pronunță și cu privire la „obligația de întreținere sau prestația compensatorie între foștii soți” [alin. (1) lit. e)]. Drept urmare, cererea de prestație compensatorie nu poate fi introdusă „pe cale principală”, înainte sau după desfacerea căsătoriei.

Prestația compensatorie poate fi stabilită pe cale amiabilă de către soți și „ratificată” de către instanța de judecată prin hotărârea de divorț. Concluzia este susținută, mai ales, de „principiul disponibilității”, specific procesului civil, conform art. 9 C. pr. civ. Evident, în caz de neînțelegere, va decide instanța de judecată în condițiile art. 391 alin. (2) C. civ. În același sens pot fi analizate și dispozițiile art. 376 alin. (6) C. civ., potrivit cărora „soluționarea cererilor privind alte efecte ale divorțului, asupra cărora soții nu se înțeleg, este de competența instanței judecătorești.

În temeiul art. 391 alin. (2) C. civ., „la stabilirea prestației compensatorii se ține seama atât de resursele soțului care o solicită, cât și de mijloacele celui alt soț din momentul divorțului, de efectele pe care le are sau le va avea lichidarea regimului matrimonial, precum și de orice alte împrejurări previzibile de natură să le modifice, cum ar fi vârsta și starea de sănătate a soților, contribuția la creșterea copiilor minori pe care a avut-o și urmează să o aibă fiecare soț, pregătirea profesională, posibilitatea de a desfășura o activitate producătoare de venituri și altele asemenea”.

În acord cu cele exprimate în doctrină, art. 391 alin. (2) C. civ. prevede o serie de „criterii orientative” pentru stabilirea prestației compensatorii. Într-adevăr, acest text cuprinde o „enumerare exemplificativă”, deoarece, după ce evocă „resursele soțului care solicită prestația